

VERDEN SOM TENKEPLASS:

REISEBREV

OLE MARTIN MOEN

STED: UC BERKELEY

Det er tidlig om morgenen, tåken ligger fremdeles tett over Berkeley og John Searle kommer inn i auditoriet. Han setter fra seg sin store røde bag og begynner å tukle med mikrofonen mens han snakker om hunden sin, Gilbert, hans venn og bevissthetsfilosofiske forskningsprosjekt. Jeg lider av søvnmangel etter å ha skrevet hele natten, og det samme ser ut til å være tilfellet for de om lag 200 andre som følger kurset Philosophy of Mind, der de klammer seg til kaffekoppene og famler med notatblokkene. Det er en vanlig mandags morgen mot slutten av et semester som «visiting student researcher» ved Department of Philosophy, University of California, Berkeley.

Department of Philosophy på Berkeley ligger i Moses Hall, en nydelig liten bygning bare et steinkast fra Berkeleys enorme klokketårn og bare noen få meter fra en liten elv som renner gjennom campus. Her har Michel Foucault vært gjesteprofessor, og man kan fremdeles gå forbi de gamle kontorene til Bernard Williams og Donald Davidson. Både John Searle og Hubert Dreyfus har sine kontorer her fremdeles. Det er et legendarisk fakultet i en legendarisk bygning. Bygningens hjerte er «The Howison Philosophy Library», et to etasjers bibliotek som vanligvis er fylles av lesende studenter, men som et par ganger i uken isteden fylt av lyttende studenter, siden store navn titt og ofte trekkes til biblioteket for diskusjoner og foredrag. Forrige uke kom Ned Block; snart kommer Thomas Nagel.

Berkeley er et arbeidsomt sted. Et kurs på 10 sp. på Berkeley krever langt mer arbeid enn 10 sp. ved UiO. Et emne krever tre til fire møter pr. uke (der grundig forberedelse tas for gitt) og essays som skal leveres hver tredje uke. Livet som student på Berkeley er derfor krevende, og det er

ikke mindre hardt for master- og Ph.D.-studenter enn det er for bachelorstudenter. Mens Ph.D.-studenter ved UiO får en solid lønn og kan konsentrere seg om sin doktorgradsavhandling, jobber Ph.D.-studentene på Berkeley døgnet rundt med å følge kurs, avlegge eksamener, lede seminarer og rette oppgaver, og de får betalt akkurat det de trenger for å holde seg i live de fem årene programmet varer. Når på døgnet de skriver doktorgradsavhandlinger vites ikke. Sett i forhold til UiO er Berkeley et ekstremt sted – med alle de fordeler og ulemper det bærer med seg.

Det er ikke så mange som vet det, men samtlige master- og Ph.D.-studenter ved UiO med høyere snittkarakter enn B kan søke seg til en av fire årlige gratis plasser som «visiting student researchers» ved UC Berkeley. Det er lite reklame for dette tilbudet, og derfor er det også – Berkeleys prestisje tatt i betraktning – ikke flere søkere enn at man har en reell sjanse til å få en plass. De som bestemmer seg for å prøve lykken, bør derimot handle tidlig. For det første krever opptak til Berkeley mer enn opptak til andre universiteter, både hva angår søknadsskriving og anbefalingsbrev. For det andre krever studier i USA generelt at man må igjennom en visumprosess som setter Kafka i et nytt lys. Amerikanske myndigheter elsker skjemaer og reglementer, og trår du feil, får du svi. That's life.

Her i Berkeley bor jeg på International House; et ærverdiggammelt studenthus med halvparten amerikanske og halvparten internasjonale studenter, de fleste på master- og Ph.D.-nivå. Det koster litt å bo her (\$1600 pr. mnd. inkl mat), men det har to store fordeler knyttet til seg å være en «I-House Resident». Det ene er at man kan våkne opp

hver morgen til en nydelig utsikt over San Francisco, San Francisco Bay og Golden Gate Bridge. Det andre er at man bor tett sammen med 600 andre Berkeley-studenter, og siden alle beboerne spiser tre måltider sammen hver dag, blir man svært fort kjent med svært mange mennesker. Skal du til Berkeley, bør du bo på International House.

Berkeley er på alle måter et fascinerende sted. Det var her atombomben ble laget første gang – og her man mest ettertrykkelig har protestert mot utbredelsen av atomvåpen siden. «Free Speech Movement» startet her. Ting skjer og alle vil nemlig noe på Berkeley. Aldri før har jeg sett like mange aktive studentforeninger, og aldri før har jeg sett så mange lese så intenst på et bibliotek så sent en lørdagskveld. Aldri har jeg heller sett så engasjerte og glødende profes-

sorer. Forsøk å nevne Jaques Derrida for John Searle, og du vil forstå hva jeg mener.

Ved siden av det akademiske er Berkeley også en hyggelig liten by med flust av små butikker og utesteder. San Francisco ligger bare en 25 minutters t-banetur unna. Dersom du begynner på Berkeley, må du derimot ikke regne med at du får tid til å reise til San Francisco så altfor mange helger. Da med mindre du har lyst til å begynne mandagene med tre kopper sterk kaffe – hvilket kanskje, om jeg tør indusere fra mine medstudenter rundt meg i auditoriet, er det alternativet brorparten av de 30.000 studentene på Berkeley velger.

Ole Martin Moen
Berkeley, desember 2008